

Protocol medicijnverstrekking en medische handelingen bij leerlingen

Door helder te zijn over de beleidslijnen, de (on)mogelijkheden en door het vastleggen van de afspraken, wordt zoveel mogelijke zekerheid aan leerling, ouders, personeelsleden en schoolleiding geboden rondom de medische zorg voor leerlingen. Ook voor de verzekeraar van de school / het bestuur moet duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld.

In dit protocol zijn de uitgangspunten en de voorwaarden opgesteld die gelden bij medicijnverstrekking en het uitvoeren van medische handelingen. Dit protocol is op elke school van het bestuur aanwezig en wordt aan ouders ter beschikking gesteld.

Inhoudsopgave

1. Inleiding medicijnverstrekking en medisch handelen	1
2. Standpunt College van Bestuur	2
3. Situaties waarin medicijnverstrekking en/of medische handelingen noodzakelijk zijn	2
4. Leerling wordt ziek op school	3
5. Het verstrekken van voorgeschreven medicijnen	3
6. (Reguliere) Medische handelingen	5
7. Acut handelen bij calamiteiten	6
8. BIJLAGEN	7
Bijlage 1. Toestemmingsformulier	7
Bijlage 2. Verklaring medische gegevens en medicijngebruik	9
Bijlage 2.a Toelichting m.b.t. verklaring medische gegevens en medicijngebruik	12
Bijlage 3. Afspraken met betrekking tot het uitvoeren van medische handelingen op school	13
Bijlage 3a Bekwaamheidsverklaring	15
Bijlage 4. Hoe te handelen bij een calamiteit	16
Bijlage 5. Uitvoeren van medische handelingen, wettelijke regels en aansprakelijkheid	17

1. Inleiding medicijnverstrekking en medisch handelen

Personeelsleden op scholen van BLICK worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgen de scholen steeds vaker het verzoek van ouders om hun kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Daarnaast kan het voorkomen dat, vanwege een chronische ziekte/beperking of vanwege een acute situatie, medische handelingen moeten plaatsvinden.

Met het oog op de gezondheid van leerlingen is het van groot belang, dat ouders en personeelsleden zich realiseren dat in alle situaties zorgvuldig gehandeld moet worden en dat dergelijke medische handelingen worden uitgevoerd door personen die over de vereiste bekwaamheid beschikken. De personeelsleden en ouders dienen bekend te zijn met het protocol medicijnverstrekking en medisch handelen. Het verdient aanbeveling om elke ouder bij inschrijving/toelating een Toestemmingsformulier (bijlage 1) te laten invullen.

2. Standpunt College van Bestuur

Als personeelsleden betrokken worden in de zorg rond een (chronisch) zieke leerling, dan worden deze personeelsleden partners in die zorg. Personeelsleden en de schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij in de uitvoering van deze zorg fouten maken of zich vergissen, zij voor deze foute handelingen of vergissingen aansprakelijk gesteld kunnen worden. Daarom heeft het College van Bestuur als vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, de uitgangspunten en richtlijnen voor medicijngebruik en medische handelingen beschreven.

De, niet alledaagse, positie van een personeelslid rond de zorg voor een (chronisch) zieke leerling wordt door het College van Bestuur uiterst serieus genomen. Daarom heeft het college van bestuur van BLICK in dit protocol afspraken gemaakt over welke zorg wel door haar personeelsleden wordt verricht en welke voorschriften hiervoor gelden.

Wat betreft het toedienen van voorgeschreven medicatie door personeelsleden als medische handeling geldt dat dit alleen wordt uitgevoerd na het overeenkomen van de afspraken hieromtrent en het opstellen van een verklaring medicijngebruik.

Het verrichten van medische handelingen wordt niet door personeelsleden uitgevoerd. Alle medische handelingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de ouders, zij kunnen het uitvoeren van een medische handeling op school door een bevoegd en bekwaam persoon laten uitvoeren. In zeer uitzonderlijke situaties en na voorafgaand overleg tussen de schooldirectie, ouders en een individueel personeelslid, kan een uitzondering worden gemaakt. Er worden vooraf duidelijke afspraken gemaakt, die worden vastgelegd in een verklaring medische handelingen (bijlage 3) en regelmatig geëvalueerd. In een dergelijke situatie is het een voorschrift om het personeelslid een bekwaamheidsverklaring te laten behalen. Heeft een personeelslid namelijk geen bekwaamheidsverklaring, dan kan hij bij onoordeelkundig handelen aangesproken worden voor de aangerichte schade. Het personeelslid dat onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts een medische handeling (BIG) verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling).

Het schoolbestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel- en strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden. De aansprakelijkheidsverzekering van Stichting BLICK kent een dekking voor aansprakelijkheid bij het uitvoeren/verrichten van medische handelingen. De voorwaarden hiervoor zijn opgenomen in de betreffende bijlagen van dit protocol. Wanneer er geen formulieren zijn ingevuld en/of niet volgens de voorwaarden van dit protocol wordt gehandeld, kan er sprake zijn van onzorgvuldig handelen en wordt dit uitgesloten van de aansprakelijkheidsverzekering. Dit betekent dat te allen tijden volgens dit protocol en de regelgeving dient te worden gehandeld.

3. Situaties waarin medicijnverstrekking en/of medische handelingen noodzakelijk zijn

Er zijn drie te onderscheiden situaties:

- de leerling wordt ziek op school (zie punt 4);
- het verstrekken van medicijnen op verzoek (zie punt 5);
- medische handelingen (zie punt 6);
- noodsituaties (punt 7).

NB: dit protocol voorziet in richtlijnen waarbij voor alle betrokken partijen de beste voorwaarden worden georganiseerd, maar in de praktijk zal bij spoedgevallen altijd een afweging tussen protocollaire en pragmatische zaken moeten plaatsvinden.

4. Leerling wordt ziek op school

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt hij of zij tijdens de schooluren last van hoofd-, buik- of andere soorten pijn. Ook kan een leerling bijvoorbeeld door een insect gestoken worden. In dergelijke situaties kunnen de klachten worden beperkt door het toedienen van zogenoemde zelfzorgmiddelen (paracetamol, Azaron). In zijn algemeenheid is een personeelslid niet deskundig genoeg om een juiste diagnose te stellen. Het toedienen van een zelfzorgmiddel moet met de grootste terughoudendheid plaatsvinden.

Het bestuur van de Stichting BLICK heeft als uitgangspunt dat er **alleen medicijnen** (dus ook geen zelfzorgmiddelen) worden verstrekt, wanneer dit in een verklaring medicijngebruik is vastgelegd of wanneer er voorafgaand contact is geweest met ouders en er toestemming is gegeven. Een leerling die ziek is geworden, moet naar huis.

Schooldirecties en personeelsleden handelen conform dit uitgangspunt en de voorwaarden van dit protocol, hierbij gelden een aantal stappen:

1. zorg dat tijdens het organiseren van opvang van de zieke leerling dat deze niet alleen blijft;
2. vraag informatie over de leerling op bij de leerling-administratie en kijk of er speciale (medische) notities zijn betreffende deze leerling;
3. neem meteen contact op met de ouders (of het aangegeven waarschuwingsadres), zodat die weten dat de leerling ziek is geworden, en om te overleggen wat er moet gebeuren (komt er iemand naar de school, is er iemand thuis om de leerling op te vangen, wanneer wordt de leerling opgehaald, gaat school met de leerling nu meteen naar de huisarts of het ziekenhuis, etc.);
4. als de inschatting voor medische zorg dusdanig is, dat een artsenoordeel vereist is, bel dan met een huisarts of een huisartsenpost in de buurt. Als die niet bereikbaar zijn bel dan met 112 over hoe verder te handelen;
5. daarna wordt de schoolleiding geïnformeerd.

5. Het verstrekken van voorgeschreven medicijnen

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffjes voor astma of antibiotica of een spuit voor behandeling van de gevolgen van allergieën, of iets dergelijks.

Ouders vragen dan soms aan de schoolleiding of een personeelslid deze middelen wil en kan verstrekken. Het verstrekken van deze middelen valt onder medische handelingen.

Het bestuur neemt hierin het volgende standpunt in:

1. Scholen verrichten geen reguliere medische handelingen, anders dan het verstrekken van voorgeschreven medicijnen;
2. Voor het verstrekken van voorgeschreven medicijnen wordt een **verklaring medische gegevens en medicijngebruik** (bijlage 2) door de ouders en schoolleiding ingevuld en ondertekend;
3. het toedienen van zetpillen valt onder reguliere medische handelingen en hoeft niet door personeelsleden te worden uitgevoerd;
4. scholen verstrekken geen regulier toe te dienen medicijnen, waarvan (het vergeten) toe (te) dienen ervan een levensgevaarlijke situatie oplevert. Het is aan de ouders om zorg te dragen voor het organiseren van deze medische zorg. Hiertoe kunnen afspraken met de school (ruimte, tijd, etc.) worden vastgelegd in het formulier (bijlage 3) en

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

5. voor leerlingen waarbij het noodzakelijk is om in een acute situatie onmiddellijk een levensreddende spuit toe te dienen (pinda-/notenallergie, bijensteken etc.), is het verplicht dat bij de inschrijving van deze leerlingen door de ouders en de schoolleiding **een toestemmingsformulier** (bijlage 1) wordt ingevuld, waarin de zorg hieromtrent wordt georganiseerd. Op dit formulier staan de plichten van ouders en school omschreven en daar tekenen zij beiden voor. Dit formulier wordt jaarlijks opnieuw ingevuld en ondertekend.

De ouders tekenen ervoor dat zij:

- a. het formulier volledig naar waarheid invullen en een verklaring van de behandelend arts bijvoegen;
- b. het initiatief zullen nemen om met de personeelsleden (die na overleg met de directie vrijwillig hebben ingestemd om deze zorg op zich te nemen), in overleg te gaan om de wijze van toediening van het noodmedicijn te bespreken;
- c. het initiatief zullen nemen om minimaal één keer per drie maanden de voortgang met deze personeelsleden te bespreken;
- d. bij de start van een nieuw schooljaar contact op zullen nemen om de stand van zaken opnieuw te bespreken;
- e. direct contact op zullen nemen met de school bij verandering in de medische conditie van de leerling, van het medicijn en/of bij verandering van de manier waarop het medicijn verstrekt moet worden of de medische handeling moet worden uitgevoerd;
- f. ervoor zorgen dat voldoende medicijnen in oorspronkelijke verpakking (met etiket, voorschrift en de naam van de leerling) op school aanwezig zijn en
- g. zelf letten op de vervaldatum van de medicijnen.

De directie van de school tekent ervoor dat:

- a. er zorg voor wordt gedragen dat het bovengenoemde formulier met de afspraken op een voor alle betrokkenen bekende, duidelijke plaats is opgeborgen en
- b. er zorg voor wordt gedragen dat er een ruimte beschikbaar is.

Op het formulier worden ook de omstandigheden waaronder de medicijnen moeten worden verstrekt verder vastgelegd en welke reacties er kunnen volgen.

Door het formulier zorgvuldig in te vullen en te ondertekenen, geven ouders duidelijk aan wat voor het welzijn van hun kind belangrijk is, en de school weet precies wat moet worden gedaan en waar de ouders verantwoordelijk voor zijn.

LET OP: het invullen en ondertekenen van het formulier, vrijwaart nooit verkeerd handelen en de consequenties daarvan! Met het protocol en het formulier zorgt de school er met name voor dat zij alles in het werk heeft gesteld om zo zorgvuldig mogelijk te handelen. Personeelsleden moeten zelfstandig kiezen voor het uitvoeren van de handelingen en mogen daartoe nooit gedwongen worden. Het dient aanbeveling om personeel dat een medische handeling moet uitvoeren, een **bekwaamheidsverklaring** (bijlage 3a) voor deze handelingen te laten behalen.

Enkele praktische adviezen:

- a. Als het gaat om het verstrekken van reguliere medicijnen gedurende een lange periode, dan vervult de school hierin geen rol. De ouders moeten het initiatief nemen voor een overleg om de reguliere medicatie te organiseren en weten dat zij daarvoor geen personeelsleden kunnen inschakelen. **Wijs ze daarop bij de inschrijving.**
- b. Mocht de situatie zich voordoen dat een leerling niet goed op een acuut medicijn (waarvoor dus een formulier en een noodspuit aanwezig is) reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van het medicijn, dan moet direct met ouders, de huisarts of zelfs het ziekenhuis gebeld worden. Volg bij een ernstige situatie de richtlijnen in bijlage 4.

6. (Reguliere) Medische handelingen

Wanneer wordt overgegaan tot het laten uitvoeren van medische handelingen door een personeelslid van het bestuur, neemt de schoolleiding/het bestuur daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich, waarbij de consequenties van die keuze moeilijk te overzien zijn. Bovendien moet voor het uitvoeren van bepaalde medische handelingen een

bekwaamheid zijn verworven en een **bekwaamheidsverklaring** (bijlage 3a) aanwezig zijn volgens de Wet BIG (zie voor achtergrondinformatie bijlage 5).

Het bestuur vindt dat personeelsleden niet standaard medische handelingen mogen uitvoeren. In bijzondere situaties en na voorafgaand overleg tussen de schooldirectie, de ouders en eventueel huisarts en specialist, kan worden nagegaan of het mogelijk is de nodige medische zorg te ondersteunen door personeelsleden. De medewerking die in dat geval zal worden verleend, bestaat uit het beschikbaar stellen van een ruimte en de zorg voor een adequate opslag van de medicatie, volgens de voorschriften en na uitleg van ouders en/of behandelaars.

Dit houdt concreet in, dat reguliere medische handelingen, bijvoorbeeld het op regelmatige tijden toedienen van injecties, zetabletten of sondevoeding etc. als gevolg van een chronische ziekte of aandoening, **te allen tijde** door ouders dienen te worden uitgevoerd of door een bevoegde derde die daarvoor door de ouders is gemachtigd. Dit is geen personeelslid van het bestuur.

Ouders overleggen in dat geval van te voren met de schoolleiding over:

- wie naar school komt om de handeling(en) uit te voeren;
- wanneer de handeling moet/kan plaatsvinden;
- de ruimte waar de handeling kan plaatsvinden;
- hoe te handelen als er iets verkeerd gaat (bijvoorbeeld verpleegkundige verschijnt niet of niet op de afgesproken tijd of er volgt een onverwachte reactie op de handeling);
- wie in het oog houdt of alles verloopt, zoals afgesproken (denk daarbij ook aan afwezigheid van het personeelslid waarmee de afspraken worden gemaakt) en
- wijze en tijd van informeren als er een wijziging in de afspraken komt.

Het zal duidelijk zijn dat - gezien de ingrijpendheid van de handelingen – de afspraken met betrekking tot bovengenoemde punten schriftelijk moeten worden vastgelegd en dat alle documenten met betrekking tot medische handelingen en medicijnverstrekking in noodgevallen door de ouders moeten worden ondertekend.

7. Acut handelen bij calamiteiten

Waar het gaat om levensreddende medische handelingen als gevolg van een acute allergie, shock of verstikking, worden er afspraken gemaakt tussen schoolleiding, een aantal specifieke personeelsleden, die hier vrijwillig voor kiezen en ouders. Op elke school zijn opgeleide en gecertificeerde BHV-ers aanwezig, die in geval van calamiteit kunnen handelen. De aansprakelijkheid voor het uitvoeren van deze handelingen valt onder de aansprakelijkheidsverzekering, mits er gehandeld wordt volgens dit protocol en de afspraken hieromtrent.

De handelingen in het geval van een calamiteit staan beschreven in bijlage 4 (Hoe te handelen bij een calamiteit). Mocht zich onverhoopt ten gevolge van een acute, chronische ziekte en/of medische handeling een calamiteit voordoen, dan moet direct contact gezocht worden met de huisarts en/of specialist van de leerling. Bel bij (het vermoeden van) een ernstige situatie, direct het landelijk alarmnummer 112. Bel bij twijfel *altijd* 112.

8. BIJLAGEN

Bijlage 1. Toestemmingsformulier

Dit is een standaard formulier, dat voor elke leerling die wordt ingeschreven ingevuld zou moeten worden. Het betreft afspraken over hoe de school zal handelen voor het geval een leerling ziek wordt op school. Het gaat voor dit formulier niet om specifieke medische situaties. N.a.v. de gegevens die worden ingevuld, kunnen wel gesprekken volgen met ouders voor het organiseren van de zorg die nodig is voor een leerling.

Het formulier kan de volgende informatie bevatten:

Verklaring Toestemming tot handelwijze voor als de leerling ziek wordt of gewond raakt op school (bijlage bij het inschrijfformulier van de school)

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. In zo'n geval zal de school altijd contact opnemen met u als ouders, verzorgers of met een andere, door u aangewezen, persoon.

Een enkele keer komt het voor dat al deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet, zal de school een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is met afzondering en rust en zal bij twijfel altijd een arts geconsulteerd worden. Na overleg met een arts zal eventueel een zelfzorgmiddel worden toegediend.

Wilt u aangeven met welke personen achtereenvolgens contact gezocht moet worden als de ouders niet bereikbaar zijn?

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam leerling .....
Geboortedatum: .....

Naam ouder/verzorger: .....
(tevens 1e waarschuwingsadres)
telefoon thuis..... mobiel.....
telefoon werk..... mobiel.....

Naam, adres, woonplaats huisarts.....
telefoon.....

Te waarschuwen personen, indien 1e ouder/verzorger niet te bereiken is:

1. Naam.....
Relatie tot leerling..... (bijv. vader, tante, buurvrouw)
telefoon thuis..... mobiel.....
telefoon werk: .....

2. Naam.....
Relatie tot leerling..... (bijv. vader, tante, buurvrouw)
telefoon thuis..... mobiel.....
telefoon werk: .....

Mijn kind is overgevoelig/allergisch voor de volgende zaken:

.....
.....

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

.....

.....

U, ouders/verzorgers, bent verplicht, en ervoor verantwoordelijk, ervoor te zorgen dat de gegevens op dit formulier zolang uw kind bij ons op school zit, actueel zullen blijven en op school aanwezig zijn. Het is voor de gezondheid van uw kind, van groot belang dat de gegevens actueel blijven.

Om die reden verklaart u dan ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Ondertekening door ouders/verzorgers:

Naam: .....

Plaats: .....

Datum: .....

Handtekening: .....

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Bijlage 2. Verklaring medische gegevens en medicijngebruik

Alle pagina's dienen door de ouders/verzorgers te worden ondertekend.

Medische gegevens

Naam leerling:.....

Geboortedatum:.....

Adres:.....

Postcode woonplaats:.....

Telefoon thuis :.....

Telefoon ouder / verzorger 1:.....

Telefoon ouder / verzorger 2:.....

Naam huisarts:.....

Adres huisarts:.....

Telefoon huisarts:.....

Opvang in noodsituaties:.....

Naam noodopvang:.....

Adres noodopvang:.....

De volgende vragen hebben betrekking op eventuele medische problemen/aandoeningen bij uw kind:

Aard / benaming van het medische probleem:.....

Beschrijving van symptomen:.....

Medicijn- / zelfzorgmiddelgebruik:.....

Eventuele beperkingen voor het kind (bijvoorbeeld wel of niet kunnen /mogen deelnemen aan bepaalde activiteiten):.....

De leerkracht dient heel expliciet te letten op cq. te waken voor:.....

Medicatie

Het toedienen van medicatie door personeelsleden is **wel/niet** toegestaan.

Indien dat wel is toegestaan dienen de ouders/verzorgers ervoor te zorgen, dat de wijze van toedienen en de situatie waarin dat noodzakelijk is expliciet te beschrijven.

Veranderingen behandeling / medicatie:

Als er veranderingen zijn in de medische situatie en/of de toediening van medicatie, dan dienen de ouders dat onverwijld **mondeling en schriftelijk** (als het gaat om een eventueel veranderde behandeling en/of medicatie) te melden. Aan het begin van een nieuw schooljaar nemen de ouders/verzorgers zelf het initiatief om de eventueel nieuwe groepsleerkracht(en) op de hoogte te brengen.

Andere groepsleerkracht voor de klas:

Als er een andere groepsleerkracht voor de klas staat (bijvoorbeeld bij afwezigheid van de eigen groepsleerkracht), dan neemt deze in principe kennis van de problematiek via de klassenmap. In de hectiek van het plotseling moeten overnemen van een groep kunnen er zaken aan de aandacht ontsnappen.

Indien mogelijk dient de ouder/verzorger deze invalleerkracht ook zelf op de medische problematiek attent te maken. Ouders/verzorgers doen er wijs aan om (indien mogelijk en naarmate het ouder wordt) hun kind te leren, dat het ook zelf zijn/haar leerkracht hierop attent maakt.

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Bereikbaarheid ouders/verzorgers:

Als de medische problematiek van het kind daartoe aanleiding geeft dienen ouders/verzorgers er voor zorg te dragen, dat één van hen altijd bereikbaar is en dat op school bekend is op welke andere personen eventueel een beroep kan worden gedaan in noodsituaties.

Aansprakelijkheid personeelsleden van de school:

De personeelsleden van de school zullen altijd de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht nemen. Individueel en/of collectief zullen zij evenwel geen medische handelingen verrichten of medicatie toedienen, als zij zich daartoe niet in staat en/of bevoegd achten.

Aansprakelijkheid wordt in dit verband niet aanvaard.

Grenzen aan zorg:

Als de directie van de school van mening is, dat de grenzen van de te verlenen zorg en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden zijn bereikt, dan wordt dat kenbaar gemaakt aan de ouders/verzorgers. Dan kan mogelijk leiden tot de keuze van een andere school waar de gewenste of noodzakelijke zorg wel kan worden geboden.

Bij deze verklaring zijn de volgende bijlagen gevoegd:

1. _____ datum:
2. _____ datum:

datum ondertekening :

Namen:

Directeur

ouders/verzorgers

groepsleerkracht(en)

.....

.....

.....

Handtekeningen:

.....

.....

.....

Medicijn- / zelfzorgmiddelgebruik op school

Naam leerling :

Geboortedatum :

Wilt u alle medicijnen die uw kind gebruikt (thuis en op school) opschrijven met het aantal tabletten dat per keer wordt ingenomen en het tijdstip van inname.

Medicijn (bestemd voor)	Dosering (mg + hoeveelheid)	Tijdstip inname

Deze medicijnen/zelfzorgmiddelen zijn voorgeschreven door:

1. huisarts:.....tel.nr.....

2. specialist:.....tel.nr.....

Eventuele bijzonderheden t.a.v. toediening:.....

Allergie: Ja / Nee.

Welke producten mag uw kind beslist niet eten /drinken?

.....

Er is uitdrukkelijk sprake van het tijdelijk overdragen van handelingen. De ouder(s)/ verzorger(s) blijft / blijven zelf verantwoordelijk voor de medicatie die het kind krijgt toegediend en voor de aanlevering van medicijnen en materialen op school. Alle medicijnen dienen te zijn voorzien van een doosje/flesje met apotheeksticker en een bijsluiter.

De bovenstaande gegevens blijven van toepassing totdat de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk wijzigingen hebben doorgegeven. Er dient dan een nieuw formulier te worden ingevuld en het huidige dient te worden vernietigd.

- o Er is geen voorgaand formulier m.b.t. medicijngebruik.
- o Dit formulier vervangt een vorig exemplaar gedateerd:
- o Het vorige exemplaar is vernietigd.

Naam ouder/verzorger:

datum:

Handtekening:

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Bijlage 2.a Toelichting m.b.t. verklaring medische gegevens en medicijngebruik

- Onder medicijnen wordt verstaan: alle geneesmiddelen die door een arts of specialist zijn voorgeschreven en waarbij een bepaalde dosering is aangegeven.
- Onder zelfzorgmiddelen wordt verstaan: alle middelen die zonder recept van een arts of specialist bij een apotheek of drogist gekocht kunnen worden.
- Als uw kind medicijnen en/of zelfzorgmiddelen gebruikt en die moeten tijdens de schooltijden ingenomen worden, dan moet u een “**verklaring medische gegevens en medicijngebruik**” invullen en inleveren bij school.
- Als er medicijnen of zelfzorgmiddelen door uw zoon/dochter moeten worden ingenomen voor en/of na schooltijd, willen wij dat ook graag weten. Sommige medicijnen of zelfzorgmiddelen hebben namelijk invloed op het gedrag van het kind.
- Mocht uw kind, per ongeluk, vergeten zijn/haar medicijnen of zelfzorgmiddelen voor schooltijd in te nemen, dan kunt u contact met ons opnemen.

Door het ondertekenen van het “verklaring medische gegevens en medicijngebruik” geeft u aan akkoord te gaan met de juistheid van de ingevulde gegevens. Tevens geeft u daarmee aan in te stemmen met de hier bovenstaande regels m.b.t. het gebruik van de verklaring medische gegevens en medicijngebruik.

Bijlage 3. Afspraken met betrekking tot het uitvoeren van medische handelingen op school

Ondergetekenden (ouders en school) verklaren de volgende afspraken met elkaar gemaakt te hebben met betrekking tot uitvoering van de zogenaamde „medische handeling“ op school bij:

naam leerling: .....

geboortedatum .....

adres .....

postcode en plaats: .....

naam ouder(s)/verzorger(s) .....

telefoon thuis: .....

telefoon werk: .....

naam huisarts: .....

telefoon: .....

naam specialist: .....

telefoon: .....

Afgesproken is, dat bij bovengenoemde leerling de voor hem/haar noodzakelijke medische handelingen op school zullen worden uitgevoerd: door de vader/moeder/een derde, namelijk ..... (naam) te bereiken op ..... (telefoonnummer), geen personeelslid van het bestuur;

Deze medische handeling:

- bestaat uit

.....

.....

- en is nodig vanwege de ziekte:

.....

.....

en moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijdstippen

om ..... uur

om ..... uur

om ..... uur

om ..... uur

OF:

mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie (shock, allergie, acuut): .....

Tenslotte is afgesproken dat:

- de medische handeling plaats kan vinden in ruimte .....
- als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd kan verschijnen, hij/zij daarover de school zo snel mogelijk op de hoogte stelt en aangeeft hoe het opgelost wordt;
- als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd verschijnt zonder bericht, de ouder telefonisch wordt benaderd door de schoolleiding en de ouders bijhouden of de medische handeling op de juiste tijd en wijze plaatsvindt.

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Eventuele aanvullende opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

U, als ouder/verzorger, bent verplicht, en verantwoordelijk, ervoor te zorgen dat de gegevens van dit formulier zolang uw kind bij ons op school zit, actueel te houden en er zorg voor te dragen dat de noodzakelijke gegevens altijd op school beschikbaar zijn. Het is van groot belang dat de gegevens actueel blijven. U verklaart om die reden dan ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Aldus is afgesproken:

Plaats.....

Datum .....

Ouder/verzorger:

Naam .....

Handtekening .....

Namens de school:

De directeur:

Naam: .....

Handtekening .....

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Bijlage 3a Bekwaamheidsverklaring

Verklaring: Bekwaam uitvoeren van medische handelingen (BIG)

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling
.....
.....
.....

verklaart dat,
(naam werknemer):.....
functie: .....
werkzaam aan/bij: .....

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.

De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

(naam leerling): .....
geboortedatum: .....

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:
.....
.....
.....

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:
.....
.....

Ondergetekende:

naam: .....
functie: .....
werkzaam aan/bij:.....
plaats: .....
datum: .....

Handtekening:.....

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Bijlage 4. Hoe te handelen bij een calamiteit

Hoe moet een school handelen bij een calamiteit ten gevolge van:

- het toedienen van medicijnen aan een leerling in een acute situatie en
- het uitvoeren van een medische handeling.

Richtlijnen

1. Laat het leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer hem of haar gerust te stellen.
2. Waarschuw zo snel mogelijk een bedrijfshulpverlener (BHV-er) voor bijstand.
3. Bel direct de huisarts in de buurt en als bekend, de huisarts en/of de specialist van de leerling.
4. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.
5. Geef door naar aanleiding van welk medicijn of „medische“ handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
6. Zorg ervoor dat alle relevante gegevens van de leerling bij de hand zijn (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
  - naam van de leerling
  - geboortedatum
  - telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon
  - naam + telefoonnummer van huisarts/specialist
  - ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
7. Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
  - leg duidelijk uit wat er gebeurd is;
  - vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd en
  - in geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

Bijlage 5. Uitvoeren van medische handelingen, wettelijke regels en aansprakelijkheid

Er is een aantal soorten medische handelingen op school te identificeren:

1. handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt. Dit zijn handelingen zonder grote medische risico's, zoals het geven van zelfhulpmedicijnen als aspirine, ed. en
2. handelingen waarvoor de wet BIG **wel** geldt. BIG staat voor: *Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg*. De Wet BIG geeft regels voor beroepen in de gezondheidszorg en biedt personen bescherming tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. Het BIG-register is een onderdeel van de Wet BIG.

BIG-handelingen zijn handelingen die risicovol zijn, zoals het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Deze mogen slechts worden uitgevoerd door artsen en door verpleegkundigen die hiervoor een bekwaamheidsverklaring moeten hebben. Met het delegeren van het verrichten van deze handelingen aan personeelsleden in het onderwijs, moet met grote zorgvuldigheid worden omgegaan.

Een specialist kan een personeelslid handelingsbekwaam achten. Dit heeft echter niet tot gevolg dat dit personeelslid niet meer aansprakelijk is voor zijn handelen; hij of zij blijft wettelijk aansprakelijk. In de aansprakelijkheidsverzekering van de Stichting OPCOK is dit risico verzekerd, mits er is gehandeld volgens dit protocol.

Een arts kan een personeelslid bekwaam verklaren voor het uitvoeren van een medische handeling en deze bekwaamheid ondersteunen met een ondertekende verklaring van bekwaamheid. De arts geeft deze bekwaamheidsverklaring voor een bepaalde tijd af. Wanneer de termijn van de verklaring is overschreden, moet de arts opnieuw de bekwaamheid testen.

Het hebben van een medisch handelingsprotocol op school is belangrijk. Het volgen van de werkwijze van dit protocol sluit niet uit dat een personeelslid civielrechtelijk aansprakelijk gesteld en vervolgd zou kunnen worden voor het (foutief) verrichten van medische handelingen bij calamiteiten. Zelfs als ouders het personeelslid toestemming hebben gegeven tot het uitvoeren van medische handelingen bij hun kind kan het personeelslid verantwoordelijk worden gesteld voor zijn acties, als het fout gaat.

Het bestuur van BLICK heeft er om die reden voor gekozen om reguliere medische handelingen waarvoor een BIG registratie nodig is, niet door personeelsleden te laten uitvoeren. Waar het gaat om levensreddende medische handelingen als gevolg van een acute allergie of shock, worden er individuele afspraken gemaakt tussen schoolleiding, ouders en een aantal specifieke personeelsleden, die hier **vrijwillig** voor kiezen.

Mocht zich onverhoopt ten gevolge van een medische handeling een calamiteit voordoen, dan moet direct contact gezocht worden met de huisarts en/of specialist van de leerling. Bel bij (het vermoeden van) een ernstige situatie, direct het landelijk alarmnummer 112. Bel bij twijfel *altijd* 112.

Er moet tevens voor gezorgd worden dat alle relevante gegevens van de leerling eenvoudig beschikbaar zijn, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en specialist van de leerling. Meldt verder bij welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij de leerling waargenomen zijn.

Kortom

- Het bestuur of de schoolleiding kan kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van **acute** medicatie.
- Voor de individuele leraar geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen (al dan niet vallend onder de wet BIG) uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht. Dit is conform het arbeidsrecht.
- De wet BIG is niet van toepassing, als er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt dan geacht te helpen naar beste weten en kunnen en is in dat kader ook altijd

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

Versie: 2018

aansprakelijk voor zijn (niet) handelen.

Tips:

- a. zorg dat de waarschuwingsnummers (van ouders/verzorgers) in de leerlingenadministratie staan en jaarlijks worden geactualiseerd;
- b. zorg voor een verantwoordelijke voor het invoeren van wijzigingen als ouders dit doorgeven via directie of administratie;
- c. zorg voor een uitdraai voorin de klassenmappen zodat elke leerkracht de waarschuwingsnummers meteen ter beschikking heeft;
- d. neem in deze lijst ook bekende gegevens m.b.t. allergieën en/of medicijngebruik op (zoals deze door de ouders gemeld werden bij aanmelding) en
- e. maak van levensbedreigende zaken (bijv. een pinda, noten- of bijensteekallergie) een aparte vermelding in een gekleurd veld op de lijst.